

Kaj je šlo narobe?

2. lekcija

Stvar je vidna vsem ljudem. Nekaj v svetu je zelo, zelo narobe. Stvari niso takšne, kot bi morale biti.

- Otroci umirajo za levkemijo.
- Možje zlorablajo svoje žene.
- Bankirji goljufajo svoje investitorje.
- Živali trpijo po nepotrebnem.
- Narodi bijejo vojne.

Vemo, da je to problem »zla.«

Vsi prepoznavajo, da je to težava, vendar je potrebno pogledati odgovore, ki jih dajejo.

- A. S strani azijske filozofije, vključujoč hinduizem in budizem, prihaja odgovor, da je zlo zgolj iluzija. Trpljenje, bolečina in smrt v resnici niso resnični. Eden izmed poudarkov, ki jih ima budizem je tudi odmaknjenost od vsega. Če bi le lahko bili svobodni od iluzije čustev in osebnosti, bi se lahko osvobodili zla. To je plod naše domišljije tako ali drugače. Takšni odgovori so brezupni. Vprašajte katerokoli mamo, ki je izgubila otroka, če je smrt zanjo iluzija. Vprašajte kogarkoli, ki je moral zbežati od doma pred sovražniki, če je zatiranje neresnično.
- B. Nekateri so trdno prepričani, da je potrebno le »iti naprej«. Stoični filozofi so bili zelo sofisticirani v svojih odgovorih. Dvigniti se nad težavo, biti samozadosten, miren, nikoli naj vas ne vznemiri revščina ali bolečina. Bolj moderen pogled imajo nekateri učitelji, ki pravijo: »Ne jokcaj, spravi se k sebi.« Obstajajo časi, ko je dobro, da oseba sliši nekaj takega. Večino časa pa takšni pristopi že tako osirotelim ljudem ne prinesejo upanja. To prav tako nima moči, da premaga bolečino in trpljenje.
- C. Naslednji odgovor je »pozitivizem.« Bog je dopustil zlo, da oseba pride do najnižje točke svojega življenja, kjer najde v tem nekaj dobrega. Praksa: Mnogo ljudi na bolniški postelji zna povedati, da se je njihov pogled na življenje spremenil. Stvari vidijo drugače. Začnejo ceniti stvari, kot so družina, prijateljstvo ... Sveto pismo pravzaprav omenja takšno razmišljanje. Pavel razlaga svojim bralcem, da trpljenje prinaša stanovitnost, stanovitnost rodi značaj, značaj pa prinese upanje, ki ne umre.

»Pa ne samo to, ampak se celo ponašamo s stiskami, saj vemo, da stiska rodi potrpljenje, potrpljenje preizkušeno, preizkušeno upanje. Upanje pa ne osramoti, ker je Božja ljubezen izlita v naša srca po Svetem Duhu, ki nam je bil dan.« (Rimljanom 5,3-5)

Zgodba

Ena izmed najbolj navdihujočih zgodb v Svetem pismu je zgodba o Jožefu. Prodan je bil v Egipt zaradi ljubosumja svojih bratov. Po nekaj nadnaravnih intervencijah postane eden vodilnih ljudi v državi. Ko je v deželi bilo obilje pridelkov, je dal ukazati, naj se odvečne zaloge spravijo v shrambe. Ko je prišla nad Egipt lakota, so bili preskrbljeni. Po hrano pride njegova družina iz daljne dežele. Ko se Jožef da prepoznati svojim bratom s svojo pravo identiteto, izreče naslednje:

»Hoteli ste mi sicer storiti húdo, Bog pa je to obrnil na dobro, da naredi to, kar je očitno danes: da ohrani pri življenju številno ljudstvo.« (1 Mojzes 50,20)

Jezus je trpel, da bi bili lahko odrešeni. V takšnih primerih je pozitivizem vsekakor sprejemljiv, vendar ni odgovor za obstoj zla. Kje je bil pozitivizem, ko se je zgodil holokavst? Bistvo. Mora Bog dopustiti zlo, da se lahko vidi dobro? Ta ideja je zelo odbijajoča.

Zelo drugačen odgovor

Obstaja še veliko drugih odgovorov na problem zla. Svetopisemski odgovor je precej šokanten – **KRIVDA JE NA ČLOVEKU, NE NA BOGU.**

Ali smo res mi tisti, ki nosimo vso krivdo?

Koncept greha ni enostavno razložiti. Je zelo staromodna beseda, ki se jo otepajo celo nekateri kristjani. V svetu se beseda razlaga na več načinov. Velikokrat se misli na nerodno napako, ki jo vsi priznajo, a cerkev o njej govori preveč resno.

Svetopisemski pogled na greh je v celoti veliko globlji in precej resnejši. Greh je ena izmed glavnih svetopisemskih besed, kjer si je človeštvo dovolilo delati napako.

Ta beseda pomeni:

- nasprotovati Bogu,
- ne imeti želje se mu podrediti,
- pustiti stvari nedokončane z miselnostjo, da so končane.

Človeštvo živi v grešnem stanju.

To lahko pripelje do velikega razočaranja. Zakaj se iz nekaterih otrok norčujejo? Zakaj se najde tisoč načinov, da se sebe postavi na prvo mesto?

Toda obstaja upanje:

- Ko imate jasno sliko, da se lahko soočite z dejstvi in naredite nekaj glede tega.

Sveto pismo govori, da je Bog v začetku pripravil za naša prva dva prednika mesto brez napak. Imenovalo se je raj. Napredovala bi v obilju in zadovoljstvu svoje družine, ki bi jo imela. Bog ju je prosil le eno majhno stvar, naj ne jesta od drevesa »spoznanja dobrega in hudega«. Bog ju ni želel imeti v nevednosti, predvsem ne o stvareh, ki so bile pomembne; kot je zlo in dobro.

Vendar si ja zamislil ta proces tako:

- da bi ga doživljala v svojem dozorevanju,
- NE skozi neposlušnost.

Kako bi Adam in Eva popolnoma odrasla?

- Na podoben način kot ljudje danes.
- Soočeni so z realnimi možnostmi in sprejemajo pravilne odločitve.

Na primer:

- Priti domov ob dogovorjeni uri.
- Biti prijazni do mlajšega brata ali sestre.
- Opraviti šolske dolžnosti ...

To prinese:

- potrpežljivost,
- pogum,
- zbranost.
- Vse to omogoča, da se razvija značaj.

Adam in Eva sta se zavestno odločila napačno, bila sta neposlušna Bogu, raje sta zaupala kači.

Postane slabše, preden postane bolje

Tako je vse postalo slabo. Vsaka nadaljnja generacija je nadaljevala in stvari le poslabšala – umori, sovraštva, zloraba ...

NAJ ZA VSE KRIVIMO ADAMA? Lahko bi, če bi bili popolnoma nedolžni.

NAJ KRIVIMO BOGA? Ne. Krščanski pogled je jasen – **Bog sovraži zlo.**

»Tvoje oči so preveč čiste, da bi videl hudobijo, na zatiranja ne moreš gledati.« (Habakuk 1,13a)

»Kaznoval bom svet za njegovo hudobijo, krivičnike za njihovo krivdo, uničil bom napuh prevzetnih, ponižal bom ošabnost nasilnih.« (Izaija 13,11)

»Nihče, ki je preizkušan, naj ne govori: »Bog me skuša.« Boga namreč zlo ne more skušati in sam ne skuša nikogar.« (Jakob 1,13)

Ostajajo tri dejstva:

- Bog je dober.
- Bog je vsemogočen.
- Človek je odgovoren za greh v svetu.

Torej, kaj so dejstva?

Smo veliko bolj čudovito ustvarjeni, kot si to lahko zamislimo.

Smo veliko bolj grešni in nagnjeni k zlu, kot si sploh lahko predstavljamo.

To je le začetek k odgovoru problema zla, ker je v diagnozi upanje za zdravlilo.

Vprašanja za razpravo:

- Navedite svoje primere »to ne bi smelo biti tako«.
- Kaj so dobre in slabe strani pogleda, da je zlo iluzija?
- Kaj so dobre in slabe strani pogleda, da je »treba iti naprej«?
- Kaj so dobre in slabe strani »pozitivizma«?
- Ali se svetopisemskemu odgovoru res lahko verjame? Ali se strinjate z njegovo diagnozo?

Torej so ljudje najhujše, kar lahko obstaja? Ne. Nismo demoni. Še vedno smo ustvarjeni po Božji podobi. Še vedno smo zmožni dobrih misli, besed in dejanj.

Alexandr Solzhenitsyn, znan ruski zgodovinar je odigral eno ključnih vlog pri padcu komunizma. Bil je v zaporu, ker je kritiziral Stalina. Tam so brutalno umorili njegovega dragega prijatelja dr. Borisa Kornfelda, ki je bil kristjan. Po tragičnem umoru je Alexandr prišel do zaključka: »Postopoma mi je bilo razkrito, da črta, ki meji med dobrim in zlim, ne meji med državami, političnimi partijami, statusi, rasami, temveč poteka skozi vsako človeško srce.«

Torej, na vprašanje, ki smo se ga dotaknili že v prejšnjem poglavju »Kdo sem jaz«? Sem Božja stvaritev, a sem nagnjen delati tudi zlo. Kako je lahko oboje resnica? V 1 Mojzesu piše, kako se je vse začelo. Ostali del Svetega pisma uči, naj pogledamo vase v celotni iskrenosti. Globoko v sebi vemo, da imamo moralne standarde, ljubimo prijatelje, radi opravljamo določene naloge ... Po drugi strani si v svoji notranjosti želimo stvari, ki si jih ne bi smeli želeli. Če smo iskreni, mi bi naredili več slabega, kot si sploh lahko priznamo. Sveto pismo temu pravi greh.